

נסיון ותצפית זני מלון, תחנת "זוהר", כיכר-סדום, סתיו 1994

1995 - 1994

רבקה אופנבך, עמי מדואל, רמי גולן, ישראל צברי - מו"פ ערבה תיכונה וצפונית
יורם צביאלי - שה"מ, לה"ד נגב, ירקות

מבוא

המלון הסתווי מהווה גידול עיקרי בכיכר-סדום בהיקף של כ- 2600 דונם. מרבית היבול מופנה ליצוא ופודה בחודשים נובמבר - דצמבר מחירים טובים. כמידי שנה נבחנים זני מלון חדשים בתחנת הניסיונות "זוהר", בכיכר-סדום. בעונה זו נמשך חיפוש זנים איכותיים מטפוס "גליה" וכן בדיקות זנים אפילים שהצטיינו בשנה שחלפה.

שיטות וחומרים

הניסוי נערך בחלקת הניסיונות "זוהר" בכיכר-סדום. גודל חלקה 9 מ', טפטוף כל 50 ס"מ, 2 צמחים לטפטפת, 2.2. צמחים למ"ר, מועד שתילה 16.9.94. הקטיף החל ב- 9.11.94 והסתיים ב- 5.12.94. נערכו 10 קטיפים. מדד בכירות אופיין בקטיף של - 7.11 עד 12.11. מדד האפילות אופיין בקטיף של 24.11 עד 5.12. הפרי מויין עפ"י המדדים המקובלים ליצוא. נלקחו דגימות פרי לבדיקות איכות והשהייה בסימולציה ליצוא. שמות הזנים וחברות הזנים מפורטים בטבלה 1.

טבלה מס' 1 - שמות הזנים וחברות הזרעים

<u>שם הזן</u>	<u>חברת זרעים</u>
* ערבה	
* C-8	"הזרע"
* 1022	"פיוניר"
* נירית	"נירית זרעים"
* גל-10	"הזרע"
* B-2022	"פיוניר"
* גל-1	"הזרע"
* 329	"זרעים"
* SM	"הזרע"
* זנים שנבחנו ב- 4 חזרות.	

הזן B - 2022 וגל - 1 נבחנו ב- 3 חזרות
הזנים 329 ו- SM ב- 2 חזרות.

תוצאות

תוצאות הקטיפים מפורטים בטבלה 2. תוצאות מבדק השהייה והאיכות מפורטות בטבלה 3.

טבלה מס' 2 - נתוני היבול, התפלגות הגוף ובכירות בזנים השונים

הזן	משקל למ"ר בק"ג		משקל פרי בגרם		% היצוא	% פרי בגודל 4+5	מדד בכירות *
	יצוא כללי	יצוא	יצוא כללי	יצוא			
ערבה	3.5 a	3.1 a	1030 a	970 a	89 a	75 a	82
C- 8	3.9 a	3.1 a	870 b	850 b	82 a	57 b	59
1022	3.5 a	2.8 ab	890 b	920 ab	80 a	69 a	64
נירית	3.4 a	3.1 a	880 b	860 b	92 a	67 a	74
גל - 10	2.7 b	2.4 b	860 b	850 b	86 a	40 c	60
2022 - B	3.1	2.6	880	860	81	68	53
גל - 1	2.8	2.5	990	985	90	37	43
329	3.6	3.3	760	770	93	44	57
S.M	3.0	2.7	1000	1000	88	76	28

* אחוז פרי שנקטף בתקופת הקטיפ הראשונה 7/11-12/11 מסה"כ היבול.

טבלה מס' 3 - תוצאות בדיקות פיזיות וכימיות - ממוצעים עונתיים

זן	אחוז			התמוטטות ב- %		פרי רך	פרי גמיש	פרי רך	פרי מוצק
	פרי רך	פרי רך	פרי רך	פנימית	חיצונית				
גל- 1	61cb	10ab	29abc	13 c	29ab	0 a	11.0 a	3.5 b	47ab
גל- 10	66bc	3ab	31 ab	22bc	40 a	4 a	10.9 a	2.9 b	41ab
1022	93 a	0 b	7 bc	50 a	11 b	0 a	10.8 a	7.5 a	34ab
2022 B	83ab	0 b	17 bc	13 c	17ab	1 a	10.6ab	5.3ab	96 a
329	75ab	0 b	25 bc	49 a	27ab	0 a	9.0 c	3.9 b	23 b
C-8	47 c	3ab	50 a	5 c	29ab	0 a	10.6ab	3.2 b	62ab
SM	59bc	11 a	30abc	21bc	21ab	0 a	10.2ab	3.8 b	47ab
ערבה	93 a	0 b	7 c	23bc	16ab	0 a	10.9 a	7.1 a	28 b
נירית	80ab	1ab	19 bc	33ab	27ab	3 a	9.6bc	4.9ab	27 b

סיכום

מבין הזנים החדשים מטיפוס "גליה" (1022, נירית, 329, B-2022) נמצא יתרון לזן 1022 באיכות הפרי. הזן 1022 זהה ברוב תכונותיו לזן "ערבה": יבול, אחוז יצוא, התפלגות גודל פרי, במדד הבכירות הערבה במעט בכיר מה-1022.

הזן 1022 הינו בעל רמת TSS גבוהה וחיי מדף ארוכים. יש לשים לב למדד חריגי הצבע (טבלה 4) המצביע על כמות מלונים ירוקים שנשארו לאחר האחסון, נראה כי לזן זה אין התפתחות צבע משמעותית במהלך האחסון ולפיכך יש להקפיד שלא לקטוף אותו ירוק מידי. לזן זה עמידות לפוזריום גזע - 1-2.

הזן נירית באיפיוניו האגרוטכניים דומה לזנים המסחריים: יבול, אחוז יצוא גבוה והתפלגות גודל דומה במעט ל-C-8. באיכות הפרי נותאפיין הזן נירית בפרי מוצק אך מראה רגישות להתמוטטות חיצונית הזוהה לרמת ה-C-8. התמוטטות חיצונית גבוהה בחלק מתקופת השיווק הוא גורם מגביל ליצוא ולשוק המקומי. בנוסף בזן נירית רמת ה-TSS נמוכה ונופלת סטטיסטית מהזן ערבה. הזן 329, זן בעל פרי בגודל קטן הזהה בגודלו ל-C-8, ביצעו האגרוטכניים טובים אך ציון איכות הפרי אינו מספק. מבין הזנים האפילים שנבחנו לא נמצא זן אפיל יותר מהזן S.M שאינו מצטיין באיכותו.